

دانشگاه علوم پزشکی قم

بیمارستان فوق تخصصی حضرت معصومه(س)

سندرم نفروتیک

تهیه کننده: خانم ابراری

بخش نفرولوژی تابستان 99

سندرم نفروتیک: یک بیماری رایج کلیوی است که با مقادیر بالای پروتئین در ادرار و سطح پایین آلبومین خون و کلسترول بالای خون و ورم بدن مشخص می شود و در کودکان بیش از بزرگسالان دیده می شود.

سندرم نفروتیک چیست: کلیه در بدن مانند یک فیلتر عمل می کند که مواد زاید و آب اضافی را از خون برداشته و آن را از طریق ادرار خارج می کند. اندازه این حفره های این فیلترها آن قدر کوچک است که در شرایط طبیعی پروتئین ها که اندازه بزرگی دارند نمی توانند وارد ادرار شوند در سندرم نفروتیک حفرات این فیلترها بزرگ می شود و بنابراین پروتئین وارد ادرار می شود و به دلیل از دست رفتن پروتئین از طریق ادرار سطح پروتئین خون افت می کند و کاهش پروتئین موجب تورم بدن (ادم) می شود و شدت ادم بسته به میزان پروتئینی دارد که از طریق ادرار از دست می رود .

علت سندرم نفروتیک: در بیش از 90٪ کودکان علت سندرم نفروتیک معلوم نیست. در کمتر از 10٪ موارد می تواند ثانویه به شرایط مختلفی چون عفونت مصرف دارو و اختلالات توارثی یا بعضی بیماریها مانند دیابت و لوپوس اریتماتوس باشد. این بیماری در 90٪ موارد با علت ناشناخته در کودکان (زیر 6 سال) و در 65٪ در کودکان بزرگتر رخ می دهد.

سندرم نفروتیک در هر سنی رخ می دهد اما بین سنین 2 تا 8 سالگی بیشترین بروز را دارد و پسران را بیش از دخترها تحت تاثیر قرار می دهد. اولین علامت این بیماری در کودکان معمولا پف یا تورم دور چشم و ورم صورت است و در سندرم نفروتیک ورم چشم ها و صورت در صبح بسیار مشهود است و در عصرها کمتر دیده می شود با گذر زمان ورم در پاها دست ها شکم و تمامی نقاط بدن گسترش می یابد و با افزایش وزن رابطه مستقیم دارد. ورم ممکن است پس از عفونت مجاری تنفسی و تب در بسیاری از بیماران دیده می شود صرف نظر از ورم حال عمومی بیمار خوبست و بیمار فعال می باشد که کاهش خروجی ادرار وجود دارد و ادرار کف آلود با لکه های سفید روی ادرار نشانه وجود آلبومین می باشد. عوارض سندرم نفروتیک: 1- افزایش خطر گسترش عفونت 2- لخته شدن خون در عروق (ترومبوز عروق عمقی پا)

سوتغذیه 3- کم خونی 4- بیماری قلبی ناشی از چربی بالای خون 5- نارسایی کلیوی و عوارض مختلف ناشی از درمان

تشخیص: 1- وجود پروتئین در ادرار 2- پروتئین پایین خون 3- بالا بودن چربی خون

وجود پروتئین در ادرار 3+ الی 4+ می باشد در طول درمان ادرار به صورت منظم چک می شود تا پاسخ به درمان بررسی شود. سونوگرافی شکم و لگن و گرافی قفسه سینه انجام می شود و نیز ممکن است بیوبسی (نمونه برداری) از کلیه جهت تعیین نوع و علت دقیق زمینه ای بیماری انجام شود

درمان: اهداف درمانی: 1- تخفیف علائم 2- اصلاح از دست رفتن پروتئین در ادرار 3- پیشگیری و درمان عوارض و حفاظت از کلیه ها. درمان این بیماری معمولاً یک دوره طولانی طول می کشد. (سال ها)

1- **توصیه رژیم:** محدودیت رژیم نمک و اجتناب از مصرف نمک در غذا- محدود کردن مایعات لازم نیست غذای کم چرب بخورند و پروتئین در حد معمول استفاده شود و مقدار کالری و ویتامین کافی برای این بیماران استفاده شود.

2- **درمان دارویی:** الف- درمان استرئیدی: قرص پردنیزولون که موجب تخفیف علائم این بیماری می شود و بیشتر کودکان به این دارو پاسخ می دهند و تورم و پروتئینوری ظرف 1-4 هفته از بین می رود در صورتی که به پردنیزولون جواب ندهد نیازمند بررسی های بیشتر مانند بیوبسی کلیه هستند. داروهای جایگزین شامل سیکلوفسفاماید -سیکلوسپورین و... این داروها همراه با درمان استرئیدی مصرف می شود.

ب- **درمان های حمایتی و دارویی:** 1- داروهای ادرار آور که تحت نظر پزشک استفاده شود. 2- داروهای کاهنده چربی خون مانند آترواستاتین و... 3- مکمل کلسیم - ویتامین D3 - روی - پنتو پرازول یا رانیتیدین.

رانیتیدین و انفوزیون آلبومین تاثیر موقتی دارد.

ج- **توصیه کلی:** سندرم نفروتیک بیماریست که چندین سال طول می کشد و بیمار و خانواده اش باید ماهیت بیماری و نتایج آن و نوع دارو عوارض جانبی دارو مزایا و پیشگیری و درمان زودهنگام آموزش داده شود.

عفونت علت مهم عود بیماری است بنابراین توصیه به رعایت بهداشت و اجتناب از محیط های شلوغ یا تماس با بیماران عفونی به خانواده ها آموزش داده شود و نیز به صورت منظم به پزشک مراجعه کنند و از قطع خودسرانه داروها جلوگیری کنند در مورد پردنیزولون که اولین دارو در این بیماری است نکات زیر رعایت شود این دارو برای پیشگیری از عوارض گوارشی همراه با غذا مصرف شود تکمیل این دوره درمانی طوریست که از عود بیماری پیشگیری میکند فرد نباید خودسرانه این دارو را قطع کند و نیز این دارو اشتهای بیمار را زیاد می کند و باعث افزایش وزن و تورم صورت می شود

پیش آگهی: در کودکان پیش آگهی خوبی دارد و این بیماری اصلاح می شود ولی ممکنست عودهای مکرر داشته باشد.